

Veronika ENDRŠTOVÁ: Vyjednávání limitů – limity vyjednávání. Případová studie sítí aktérů ovlivňujících podmínky splouvání Teplé Vltavy na území NP Šumava.

Praha: FHS UK 2011, 122 s. + přílohy.

Veronika Endrštová zvolila pro svou diplomovou práci téma navýsost aktuální jak z hlediska aktuálního sociálně-politického dění, tak jeho interpretace v kontextu sociálních věd. Pokusila se prostřednictvím identifikace aktérů vyjednávání hladiny splavnosti Teplé Vltavy na území NP Šumava, východisek, s nimiž tito aktéři do vyjednávání vstupují, argumentací, které používají a v neposlední řadě jejich vzájemných vztahů interpretovat potence a limity současných přístupů k ochraně přírody. K problematice přistupovala z pozic sociálního konstruktivismu v inspiraci teorie sítí-aktérů; v souladu s tímto zázemím též zvolila terénní výzkum, kombinující řadu kvalitativních technik sběru dat.

Diplomová práce je členěna standardně a logicky. Autorka nejprve (kap. 1, s. 13-23) vymezuje teoretický background tématu včetně jeho dosavadního zpracování v českém sociálněvědním kontextu, což jí umožňuje formulovat relevantní výzkumné otázky. Náležitý prostor věnuje reflexi vlastního výzkumu (kap. 2, s. 24-38). Po uvedení do problematiky případu (kap. 3, s. 39-40) označuje jednotlivé aktéry případu a pokouší se identifikovat jejich vzájemné vztahy vzhledem ke sledovanému případu (kap. 4, s. 41-62). Jakkoliv je tato pasáž pro interpretaci s ohledem na deklaraci teorie sítí-aktérů klíčová, autorka zde zůstává spíše u popisu (a je otázkou, nakolik vyčerpávajícího, nehledě na občasná lapsy typu „levnější“, „dražší“ či „velmi drahé“ lodě – s. 52) a analýza sítí jako takových je spíše naznačena, a to možná lépe prostřednictvím grafu v příloze 3 než textu jako takového. Klíčově pak v této části postrádám analýzu vzájemných (potažmo mocenských) vztahů mezi aktéry v jejich dynamice, která by napověděla, jak je prostřednictvím těchto sítí sociální realita konstruována. Naopak za velmi vydařenou považuji kapitolu založenou na analýze a interpretaci rozhovorů s vybranými aktéry (kap. 5, s. 63-95), kde autorka přesvědčivě rozkrývá pozice, které ve vztahu k přírodě, potažmo ochraně přírody, potažmo ochraně přírody NP Šumava tito aktéři zastávají. Tím si obratně připravuje půdu pro to, aby mohla interpretovat samotné vyjednávání splavnosti Teplé Vltavy (kap. 6, s. 96-111) právě v kontextu zázemí, s nímž aktéři do tohoto vyjednávání vstupují (zde už opět, jakkoli ne zcela důsledně, vtahuje do hry všechny identifikované aktéry), popsat samotný proces tohoto vyjednávání a odhalit, jaké strategie jsou v tomto procesu používány. Závěr práce (s. 112-116) je de facto shrnutím výsledků výzkumu v komunikaci s vybranou odbornou literaturou k tématu, které vyúsťuje v diskusi nad postavením vědy v politickém rozhodování.

Domnívám se, že diplomová práce Veroniky Endrštové je založena na solidním teoretickém zázemí a především velmi kvalitním empirickém výzkumu. Jakkoliv je analýza sítí v textu nedotažená, vyvažuje ji naopak opravdu důsledná analýza diskurzů v následujících kapitolách. Autorka důkladně promýšlí veškeré tematizované faktory a jejich vzájemné vztahy a buduje tak komplexní interpretaci toho, co vše může do procesu vyjednávání ochrany přírody vstupovat.

Z formálního hlediska je práce zpracována velmi pečlivě, výjimečné překlepy (či interpunkce) jdou na vrub rozsahu textu.

Diplomová práce Veroniky Endrštové splňuje kritéria Katedry sociální a kulturní ekologie. Proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením cca 17 body (výborně).